

Cumhuriyet

19 uncu yıl sayı: 6381

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kusus: 24299 - 24290

Cumartesi 23 Mayıs 1942

ALMAK ve CALMAK

Yazan: PEYAMI SAFA

Bugün çıkan YENİ MECMUAD'da bu çok etersan yazısı beraber baştan başa renkli sahifelerde her birini zevkle okuyacağınız cazib mevzular bulacaksınız.

İsparto ve İspirtolu içkiler Lâyihanın Mecliste müzakeresi uzun münakaşalara yol açtı

Karşılıklı taarruzlar

Sark cephesinde harb heniği bütün inkışafını göstermemiş olmakla beraber muayyen bir kaçı noktadaki şiddetli çarpışmalarla bütün dünyamı dikkatini kendi üzerinde çeken büyük bir düello başlangıcı manzarasını arzete meşbaşamıştır. Hele bir kere ilk bahar gelişine de helenen büyük Alman taarruzu hareketle geçmiş midir? Kerg muharebeleri vesilesiyle bu sultan cevabını burada verme ge galismiş. Hâdiselerin gelişimine bakılarak şimdî veziyeti başka bir cephe hemen mütaaleme etmemen daha doğa çağına hâkimdir.

Oysa anlaşılmış ki şark cephesinin ar- tılı başlamış sayılacak lâzım gelmesi hâreberleri yalnız bir tarafın saldırımı ve diğer tarafın karşı koyması değil, iki tarafın da yerine göre taarruz, müdafaa ve mukabil taarruzun şekillerinde cereyan edecek, dünyamızın ve tarihini bu en büyük savaşının neticeleri bu karşılıklı hareketlerin muvaffakiyet derecelerinden çıkışacaktır. Büyüklük taarruz başlangıç teşkil edecek hazırlıklar cümlesinde sayısına bile ilk taarruz Kır- rum yarımadasının sarkunda, Rusları Kerg muntakasından atmak madsadı, Alman — Rumen kitâlari tarafından edildi. Halbuki ötetarafat Maresal Timoçenko'nun orduları, sanksi Kurumdağı bu Alman — Rumen tesebbüsünde bir cevap verir gibi, Harkof muntakasında büyük ölçüde bir taarrzu geçtiler. Deme ki iki taraf da taarruzu hâreketlere girmislerdir.

Kerg taarruz eden Almanlar, Har- kof muntakasında kendilerini müdafaa- zorunda kalıdılar. Moskovanın ve on- ıstırmada Londra'nın aksine iddia etmelerine mukabil Kerg muharebeleri Al- man — Rumen tesebbüsünün muvaffakiyet neticesinden, Doneç tarafında ise veziyet heniği tamamen açıknamlandı. Beraber de büyük ölçüde Alman kitâlарının mukabil taarruz şeklindeki mühâkemelerle harb alâbdığını genişlik ve serilik kazanmışdır. Burada el- den ele geçen inişiyativenin niyeti Al- manlara samsıksı tutulmakta olduğunu gösteren haberler vardır. Kerg ve Har- kof hârçinde Karadenizden Şimal Buz denizine uzanan büyük cephenin bütün boyuncu surada burada, sindiki halde dahi ziye mevziyi görünen, hâreketler kaydediliyor. Fakat bugün için har- bî bütün şiddetle cembûr basılmış olduğu meydandadır. Ve cebub muha- rebeindeki karakteristik nokta şura- dadır:

Şimdîye kadar bütün dünya her Al- man büyük taarruzunu beklemektedir. Maresal Timoçenko'nun sert teşebbüsü Rusların da taarruzu hazırlamış olduğunu isbat etmiştir. Simdiden suna hâkîmolunabileceğini sanız ki şark cephesi muharebeleri Alman taarruzları ve Rus müdafâaları değil, her iki ta- arruz bir hâreket olmaktadır ziye gene bir karşı taarruz mahîyetini arzediyor, ve bu ilk taarruz ve karşı taarruz ha- reketlerinden istidâ olunuyor ki şark cephesinin bu yaz muharebeleri zan- natiyârından daha şiddetli sahñalar gösterecek ve ona göre de neticeler re- sultekit. Hiç olmasa ilk birkaç ay ta- arruzun ve fedakârlıklarla dolu ve se- liklerin göreceğiz.

Almananın, müttefiklerle birlikte, sıklet merkezi şimdiki halde bîlhassa şarta olan harbe son imkânları ha- zırlanmış olduğunu bütün dünya bîliyor. Almanya ve müttefiklerin yalnız bir şark cephesi için hazırlamış olmakla kalmayıp onun dışında mevduv ve muhîmeten bütün cephe için aynı itâna ve dikkate mazhar tedbirler almışlardır. Herkes görür ki şark cephesinde en büyük savasa giden Almanya öte- rafa ne Aksdenizi, ne Atlantik Okyanusunu, ne de Anglo-Saksonların ikinci cephe üzerindeki gözünden tutumaktan ve her tarafa aynı kuvvetle savâş- tan hâli deildir.

Bu harbe Ruslar da kendi kudret ve imkânlarını en ieri hadlerinde hu- zurlanmamak olacaklarını ve Anglo-Sak- son silah ve malzeme yardımalar ile de desteklenmeye bulunduklarını kezâlik bütün dünyâ biliyor. Fakat ne olsa Rus hazırlığının nîbet ve seviye itâ- barile Mihverinkine pek yetişmeyice- ëni farzettene umun bir temayı var gibiydi. İlk muharebeler isbat etti ki Ruslar da bütün kiş devâncunu bir ta- raffat malîm taarruzlarını yaparken diğer taraffat yaza umumun tasavvur ve tahminin üstünde hazırlamışlar ve her harbi fedakârlıklarla en yükseks- leseleler ile götüremeye azmeyelim.

YUNUS NADI
(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Meb'uslardan bir çoğu, şarab istihlâkinin tezyid değil, tahdid edilmesinin umumi sihhat için lüzumlu olduğunu söylediler

Dün Mecliste söz söyleyenlerden: Dr. Osman Şevki Uludağ (Konya), İmhîsîr Vekili Raif Karadeniz, Ziya Geyher Etli (Çanakkale), Dr. Ali Süha Dellîbaşı (Kütahya)

Türkiye futbol birinciliği

Bugün Ankarada başlıyarak pazar ve pazartesi günleri devam edecek

Lord Cranborne diyor ki: Harbden sonra

"Yalnız Alman milletine değil,"

"Hoşumuza giden
Nasyonal Sosyalist
Şeflerine de adaletin
tatbikini istiyoruz,"

Dün Avam Kamarasında izahat
veren Sir Cripps

ALMANLAR Amerika kıyı ve nehirlerinde

125 bin tonluk 23
gemi batırıldılarını
bildiriyorlar

İtalyanlar da Mariland tipi
bir Amerikan kruvazörü
başmışlar

Berlin 22 (a.a.) — Alman orduları
Başkumandanlığı tebliğ:

Alman denizaltuları yeniden, Amerika
sularında düşman deniz, malzeme nak-
liyatına ağır darbeler indirmiştir.

Denizaltıları, Antiller doğusunda, A-
tiller denizinde ve Meksika körfezinde
topyekûn 111,600 tonlîto tutarında 20
düşman ticaret gemisi batırılmışdır.

Saint Laurent körfezini geçen ve aynı
isimdeki nehrin başka bir deniz-
altı gemisi, önemli sayıda deniz ve havâ-
birlikleri tarafından göz altına bulun-
durulan nehrde 14 bin tonlîto tutarında
3 gemi batırmağa muvaffak olmuş-
tur.

Düşman deniz nakliyatı, yukarıda bil-
dirilen bütün bir hârekeller sonunda
topyekûn 125,600 tonlîto tutarında 23
gemî kaybetmiş bulumaktadır.

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

